

Notulen openbaar overleg CRO luchthaven Eelde

Datum: 11 mei 2023

Tijd: 17:00 uur

Voorzitter: Mieke Damsma

Notulist: Agnetha Toxopeus

Plaats: Groningen Airport Eelde, Machlaan 14a, 9761 TK Eelde

Aanwezig

Mieke Damsma (voorzitter, CRO luchthaven Eelde) en Agnetha Toxopeus (secretaris CRO luchthaven Eelde).

Leden: Andries Poelstra (GAE), Christian Kuperus (gemeente Groningen), Els Nijenhuis (omwonendenvertegenwoordiger gemeente Tynaarlo), Geert Jan Douma (omwonendenvertegenwoordiger gemeente Groningen), Gerrit van Bruggen (gemeente Tynaarlo), Hans Roelofs (provincie Groningen), Mark Gerritsen (KLM Flight Academy), Michiel Adema (LVNL, Operations Eelde), Robert Huigen (provincie Drenthe, tijdelijke vervanger Anneke Hiddema) en Tineke van den Berg (IVN Eelde-Paterswolde).

Gasten: Francien Everts (GAE, vaste gast), Frank Dijkstra (provincie Groningen), George van Geffen (provincie Drenthe), Julia van der Laan (ministerie IenW, gastspreker) en Sander Hartjes (ministerie IenW, gastspreker).

Afwezig

Leden: Anneke Hiddema (provincie Drenthe).

1. Opening: agenda, presentielijst en mededelingen

De voorzitter opent het openbare overleg om 17:00 uur en heet iedereen van harte welkom.

Het overleg wordt opgenomen voor de notulen en de opnames worden daarna verwijderd. Geen bezwaar.

a. Agenda

De agenda is vastgesteld.

b. Presentielijst

De aanwezigen hebben de presentielijst getekend.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

c. Mededelingen

Geert Jan Douma wordt hartelijk verwelkomd bij zijn allereerste openbare overleg als omwonenden vertegenwoordiger voor de omwonenden van de gemeente Groningen binnen de CRO luchthaven Eelde.

Frank Dijkstra (provincie Groningen) en George van Geffen (provincie Drenthe) zijn aanwezig voor agendapunt 3 Toelichting provincies Drenthe en Groningen: Rapport “De toekomst van Groningen Airport Eelde” van de Noordelijke rekenkamer.

Gerrit van Bruggen is iets later aanwezig.

Digitaal aanwezig:

- Michiel Adema;
- Julia van der Laan (ministerie van IenW);
- Sander Hartjes (ministerie van IenW).

Met kennisgeving afwezig:

- Anneke Hiddema wordt nog vervangen door Robert Huigen (aanwezig tot 18:45 uur);

2. Spreekrecht

Er zijn geen toehoorders aanwezig op de publieke tribune, dus er wordt geen gebruik gemaakt van spreekrecht.

3. Toelichting provincies Drenthe en Groningen: Rapport “De toekomst van Groningen Airport Eelde” van de Noordelijke rekenkamer (zie 5f).

Frank Dijkstra (provincie Groningen) en George van Geffen (provincie Drenthe), samengevat:

Op bladzijde 102 van het rapport van de Noordelijke rekenkamer is de bestuurlijke reactie van Gedeputeerde Staten van de provincies Groningen en Drenthe opgenomen. Daarnaast bijlage 3 Bestuurlijke reactie Gedeputeerde Staten van Drenthe en bijlage 4 Bestuurlijke reactie Gedeputeerde Staten van Groningen. In die bijlagen staat onder andere dat de GS van beide provincies hebben aangegeven zich niet te herkennen in de hoofdconclusie van het rapport dat de in 2016 opgestelde maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) niet volgens de gebruikelijke richtlijnen zou zijn opgesteld en dat deze van te optimistische veronderstellingen uit zou gaan om zo voor de volksvertegenwoordigers een aantrekkelijker scenario voor te leggen.

Er heeft geen hoor en wederhoor plaatsgevonden bij het onderzoek. Dit was bij andere onderzoeken van de Noordelijke rekenkamer wel het geval.

4. Presentatie ministerie IenW: Emissies

Julia van der Laan en Sander Hartjes (ministerie van IenW), samengevat:

In de Luchtvaartnota 2020 – 2050 wordt al aangekondigd dat er gestuurd moet gaan worden op de vermindering van de negatieve gezondheidseffecten van luchtvaart. Naast geluid moet er ook gekeken worden naar de effecten van luchtvaart emissies.

Momenteel lopen er vier onderzoeken:

1. Autonome ontwikkeling vliegtuigemissies: onderzoek door TO70 om te bepalen of een vermindering van brandstofverbruik leidt tot een afname of toename van emissies. De resultaten worden verwacht aan het einde van het tweede of derde kwartaal 2023.
2. Relatieve bijdrage luchthavenactiviteit aan luchtkwaliteit: Onderzoek door Adecs om vast te stellen welke luchtverontreiniging afkomstig is van de luchthaven en welke van andere bronnen. Voornaamste vraag is of die bijdrage substantieel is. Resultaten worden verwacht tegen de zomer van 2023.
3. Concentraties van zeer-zorgwekkende stoffen (ZZS): Onderzoek door NLR (Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium), met verwachte resultaten in het derde kwartaal van 2023.
4. Uniformeren rekenmethode luchtvaartemissies: Begin kwartaal 3 verwacht. Als er bijvoorbeeld grenswaarden komen die in het Luchthavenbesluit opgenomen moeten worden, dan moet er een rekenmethode komen.

Lopende trajecten. Het Besluit burgerluchthavens wordt nu aangepast, een proces dat ongeveer een jaar in beslag neemt. Er wordt beoordeeld hoe in bredere zin de negatieve gezondheidseffecten verminderd kunnen worden. Allereerst wordt bekeken of de voorgestelde maatregelen niet bijten met andere afspraken die misschien wel effectiever zijn. Daarnaast worden praktische maatregelen, zoals gebruik van APU's¹ of eenmotorig taxiën, overwogen.

Huidige planning: nu bezig met verkenning van impact en rekenmethode.

Op basis van de resultaten zal het voorstel aan de minister worden voorgelegd. Als er geen aanleiding is om maatregelen te treffen, dan stopt het proces. Als er wel grenswaarden moeten komen, dan aanpassing regeling burgerluchthavens voor rekenvoorschrift. Als laatste stap kunnen deze grenswaarden dan worden opgenomen in het Luchthavenbesluit, op voorwaarde dat dit binnen de gestelde tijd kan worden voltooid.

Participatie: het ministerie van IenW zal de CRO's en Schiphol informeren over de verkenning. De CRO luchthaven Eelde is de eerste. Na de zomer zullen we waarschijnlijk terugkomen om de resultaten van lopende onderzoeken te bespreken en mogelijk een kleine kijk naar richting aan te geven. Als er positieve resultaten zijn, zullen we terugkomen

¹ Auxiliary Power Unit (hulp generator)

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

om formele adviesvraag aan de CRO te stellen. Daarnaast zullen er online consultaties plaatsvinden voor het Besluit en de Regeling Burgerluchthavens. En er zal ook participatie zijn vanuit het Luchthavenbesluit zelf.

Er zijn ook proefdraaiplaatsen op de luchthaven, deze vallen onder de provincie, wordt dat ook meegenomen in dit onderzoek?

Andries: dit valt onder een andere vergunning en niet onder het ministerie van IenW.

Onder redelijk druk van het Luchthavenbesluit en MER (Milieueffectrapportage), hoe kan je dit dan nog betrekken in het LHB traject?

Het ministerie van IenW zal ervoor zorgen dat er een herberekening plaatsvindt indien nodig. Tegelijkertijd is er tijdsdruk. Als een Luchthavenbesluit wordt aangevraagd en er nog geen herberekening beschikbaar is, wordt de aanvraag ingediend volgens de geldende regels. De exacte uitkomst van dit proces is momenteel onzeker. Het Luchthavenbesluit moet op tijd genomen worden, het ministerie van IenW probeert tegelijkertijd dit proces af te ronden. Als dit niet haalbaar is, verwacht ik dat het Luchthavenbesluit voorrang krijgt. Momenteel zijn er veel lopende onderzoeken, dus ik hou een zekere slag om de arm.

Is er bewust voor gekozen de plafonds bij de luchthaven te leggen, vergelijkbaar met hoe Rijkswaterstaat een geluidproductieplafond heeft voor de A28?

Hier is niet bewust voor gekozen, het is de makkelijkste manier. Het is niet gezegd dat dit het ook daadwerkelijk wordt. Ik vind het een goede suggestie om te kijken of het bij de gebruikers neergelegd kan worden. Dat is iets waar we naar moeten kijken.

Wordt dit soort onderzoek uitgevoerd in heel Europa?

De impact is lokaal onderzoek, het komt uit de Luchtvaartnota 2020 – 2050. Bij de stoffen waar hier naar gekeken wordt, gaat het om de lokale impact. Daarom wil je ook maatregelen die op lokaal niveau werken. We bevinden ons momenteel in de verkenningsfase.

5. Ingekomen en uitgaande stukken

5c Kamerbrief Zeer-zorgwekkende stoffen op luchthavens (d.d. 30 maart 2023)

GAE laat zelf ook een onderzoek naar die stoffen.

5h en i monitoringsplan 2021 en 2022

We wilden oorspronkelijk een rondgang maken, maar vanwege de coronamaatregelen moesten we dat uitstellen. De gesignaleerde problemen zijn echter nog steeds relevant. Vleermuizen zijn er nog niet en het jakobskruid is er nog. We hebben afgesproken om dit samen met de plantwerkgroep te inventariseren. In mei/juni zullen we ter plaatse een kijkje nemen.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

5j E-mail 'maatschappelijke ontwikkelingen waarbij mensen de overheid steeds minder vertrouwen'

Geconstateerd wordt dat er geen specifieke vraag gesteld wordt aan de CRO luchthaven Eelde. Er zijn heftige opmerkingen gericht aan de CRO. Mieke overweegt nog of ze hierop zal reageren.

6. Rondje langs de leden

a. Groningen Airport Eelde

De nieuwe brandweerkazerne is in gebruik genomen. We zijn druk bezig met het Luchthavenbesluit. Deze zomer ziet er goed uit que passagiers. Aanvraag LHB verloopt goed met overleg met het ministerie van IenW. We denken allemaal de planning te halen. Dus positief.

b. KLM Flight Academy

De overstap naar een elektrische vloot is uitdagend vanwege problemen met batterijcapaciteit en certificering. We kijken naar tussen variant, die we op termijn kunnen inruilen. Hoewel de plannen nog niet definitief zijn, streven we ernaar om in 2024 de eerste eenmotorige vliegtuigen te vervangen. De tweemotorige vloot blijft ongewijzigd. Onze studenten komen snel aan een baan, het perspectief is gunstig.

c. Omwonenden gemeente Groningen

Geen input.

d. Omwonenden gemeente Tynaarlo

Geen input.

e. IVN Eelde-Paterswolde

Vorige keer heb ik aangegeven dat IVN verrast was de ze niet betrokken waren bij de participatie rondom Businesspark Bravo². IVN heeft daar inmiddels een brief over verzonden aan de gemeente en heeft een reactie ontvangen waarin bevestigd wordt dat IVN inderdaad betrokken zou moeten zijn. Het is aan GAE om daar inhoudt aan te geven.

Francien bevestigt dat dit binnenkort komt.

f. Provincie Drenthe

De formatie bij de provincie Drenthe loopt nog. Het college wordt samengesteld. Verder zijn er momenteel weinig opvallende ontwikkelingen.

² Onder de noemer Businesspark Bravo wordt gekeken of er langs de voormalige landingsbaan 01/19 een businesspark ontwikkeld kan worden.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

g. Provincie Groningen

Bij de provincie Groningen zijn de formatiebesprekingen nog in volle gang, en dit heeft ook gevolgen voor de omgevingsvisie. Het officiële MER-traject zal pas van start gaan na de vorming van het nieuwe college. Ik hoop en denk dat dit net voor het zomerreces zal gebeuren. Eelde staat bij ons voorsnog niet ter discussie. Ook niet bij de provincie Drenthe.

h. Gemeente Groningen

Bij de gemeente Groningen werd de formatie vorig jaar succesvol afgerond. Verder geen mededelingen.

i. Gemeente Tynaarlo

De gemeenteraad van Tynaarlo heeft de NEDAB³ bijdrage goedgekeurd.

j. LVNL

Remote Tower Control heeft technisch een doorstart gemaakt, maar dit heeft niet direct impact op de operationele activiteiten en planning. Op dit moment bevinden zich vier mensen in opleiding. We zijn bezig met het ontwikkelen van opleidingen op lokale simulators, wat reistijd bespaart en de inzet van coaches. Op de lange termijn werken we achter de schermen aan een procedure aanpassing, met betrekking tot de radardienstverlening in de weekenden en randuren. Mogelijk komt hier een verruiming. De huidige werkwijze beperkt ons in de afhandeling van IFR verkeer⁴ in de randuren en de weekenden. Vooral de KLM Flight Academy ondervindt hier hinder van. We zien echter mogelijkheden om hierin een aanpassing te doen. We hopen en verwachten dat we hier tegen het einde van dit jaar een invulling aan te kunnen geven. We zijn hierin afhankelijk van ILT. Ik zal indien relevant later op dit onderwerp terugkomen.

7. Werkgroep Meldingenanalyse

- a. Meldingenrapportage 2022
- b. Meldingenrapportage eerste kwartaal 2023
- c. Meldingenrapportage januari 2023
- d. Meldingenrapportage februari 2023
- e. Meldingenrapportage maart 2023

De werkgroep heeft de meldingenrapportage 2022 besproken.

Het is van groot belang dat melders hun melding indienen bij het Meldingenloket vliegverkeer GAE en niet bij andere instanties zoals GAE of de KLM Flight Academy. Het loket is in het leven geroepen om de meldingen objectief te analyseren. Het loket heeft een signalerende functie en kan ook contact opnemen met partijen zoals de KLM Flight Academy om een melding zonder persoonsgegevens door te geven. Het verzoek aan eenieder om ook door te (blijven) verwijzen naar het loket.

³ Niet Economische Diensten van Algemeen Belang; kosten en investeringen in openbare veiligheid voor de wettelijk verplichte brandweer en security.

⁴ Instrument Flight Rules. IFR-verkeer vliegt op instrument.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

De cijfers over de vliegbewegingen in de Meldingenrapportage 2022 komen niet overeen met de cijfers zoals gepubliceerd door het CBS.

Het ministerie van IenW hanteert gebruiksjaaren. Het gebruiksjaar voor GAE loopt momenteel van april tot april, terwijl de meldingenrapportage betrekking heeft op de periode van januari tot januari. Hoewel dit verschil wordt genoemd in de 'Inleiding', zal het in de toekomst ook opgenomen worden bij het hoofdstuk met de gebruiksgegevens van GAE.

8. Werkgroep CRO+

Het openbaar CRO+ overleg vindt plaats op dinsdag 23 mei 2023. Er wordt nog gekeken naar de exacte locatie, aangezien de vorige locatie (Bites&Flights) niet voldeed aan de eisen voor onder ander het digitaal aanwezig zijn en presenteren. Daarnaast komen de kosten bij die locatie ook veel hoger uit dan voorheen.

Het volgende CRO+ overleg wordt verplaatst van 24 oktober 2023 naar 23 november 2023.

9. Stichting Ondersteuning Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Eelde

a. Nieuwe penningmeester

Klaas Stol heeft ingestemd om de financiën van de SOCROLE te controleren. Hij zal hierbij vooral de facturen, begroting en jaarrekening controleren.

b. Aanvraag vaststelling subsidie 2022 CRO luchthaven Eelde inclusief jaarverslag CRO luchthaven Eelde en jaarrekening 2022

Aangevraagd.

c. Subsidie 2023 CRO luchthaven Eelde

Zowel mijn collega secretarissen als ik zien dat onze werkzaamheden veranderen. Er wordt meer van ons gevraagd. Maar ook van de CRO Luchthaven Eelde, de commissie bespreekt nu aanzienlijk meer onderwerpen dan aan het begin. Als SOCROLE blijven we alert om te controleren of dit allemaal nog binnen ons subsidiebudget past.

We hebben pas in april 2023 de subsidiebetaling voor 2023 ontvangen, hoewel we onze aanvraag al in september 2022 hebben ingediend. Maastricht heeft aangegeven dat zij dezelfde ervaring hadden met de subsidiebetaling in april 2023.

10. Agenda volgend overleg

Geen opmerkingen.

11. Rondvraag

-

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

12. Sluiting

Volgend overleg:

19 oktober 2023⁵ | 16:00 uur, Groningen Airport Eelde | Machlaan 26, 9761 TK Eelde
(Instructiezaal brandweer).

Sluiting overleg om 18:56 uur.

⁵ Deze is verplaatst. Originele datum 28 september 2023.